

SEAT No. _____

No. of Printed Pages: 5

[35]

E/M

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.COM. EXAMINATION :IIIrd SEMESTER

FRI DAY, DATE: 24th February 2023

SESSION: Afternoon, TIME: 14:00 A.M. to 16:00 P.M.

SUBJECT/COURSE CODE: UB03CCOM02. PAPER NO: -

SUBJECT/COURSE TITLE: FUNDAMENTALS OF COST ACCOUNTING

Total Marks:60

Note: Figures to the right indicates full marks of the question.

Que.1. What is Cost Accounting? Describe the advantages and Limitations of Cost Accounting. (15)

OR

Que.1. (A). Explain: Difference between Financial Accounting and Cost Accounting. (08)

(B). Write short note on Methods of Costing. (07)

Que. 2. What is Labour Turnover ? Explain Causes and Remedies of Labour Turnover. (15)

OR

Que. 2. Write Short note: (15)

(1). ABC Techniques of Material Control.

(2). Types of Materials.

Que. 3. A manufacturing Co. Ltd. has three production departments A,B and C and two Service departments X and Y. The following figures are extracted from the record of the company. (15)

Rent and Rates Rs. 80,000

General Lighting Rs. 12,000

Indirect wages Rs. 30,000

Power Rs. 27,000

Depreciation of Machinery Rs.1,20,000

Sundries Rs. 1,20,000.

The following further details are available:

Particulars	A	B	C	X	Y
Floor Space (sq.ft)	2,000	2,500	3,000	2,000	500
Light Points	20	30	40	20	10
Direct Wages (Rs.)	30,000	20,000	30,000	15,000	5,000
HP of Machines	90	60	100	20	-
Value of Machines (Rs.)	6,00,000	12,00,000	10,00,000	1,00,000	1,00,000
Working hours	6,000	4,000	4,100	-	-

The expenses of service department X and Y are allocated as follows:

Departments	A	B	C	X	Y
X	25%	25%	40%	-	10%
Y	25%	40%	25%	10%	-

What is total cost of an article if its Raw Material cost is 400, Labour Cost Rs.200 and it passes through departments A,B and c for 10, 12 and 15 hours respectively?

OR

(1)

(P.T.O.)

Que.3. The following are the particulars of one machine for the month of March 2021. (15)
From that, calculate machine hour-rate:

- (1) Cost of machine 3,60,000
- (2) Scrap value after its estimate life. 70,000
- (3) Estimated annual repairs and maintenance 12,540
- (4) Monthly rent of factory. 7,250
- (5) Monthly salary of a worker. 1,050
- (6) Monthly expenses of the chemical used to run this machine. 1,900
- (7) Monthly indirect expenses. 3,500
- (8) Annual insurance premium at the rate of 1 percent :
 - (a) Estimated life of machine - 2,00,000 hours
 - (b) Monthly working hours - 2,000
 - (c) Setting up time of this machine - 100 hours
 - (d) Power consumption is 5 units per hour and rate per unit is Rs. 1.50.
 - (e) Four workers who are working on this machine also take care of two other machines.
 - (f) Machine occupies 1/5 space of the factory.

Que.4. The following information is available from the books of the Anuj Ltd. for the year 2021 .(15)

Direct Materials	4,00,000 Rs.
Direct Wages	2,00,000 Rs.
Factory overheads	2,00,000 Rs. (60% variable)
Office overheads	1,25,000 Rs. (20% variable)
Selling overheads	75,000 Rs. (60% variable)
Sales (20000 units)	12,50,000 Rs.

Estimate for the year 2022

1. Productions and Sales will increase by 20%.
2. Material cost will increase by Rs. 10 per unit.
3. Factory fixed overhead will increase by Rs. 20,000.
4. Selling variable expenses will increase by 2 Rs. per unit.
5. The rate of profit will be 25% on cost.

Prepare cost sheet for the year 2021 showing cost per unit and total cost and also prepare estimated cost sheet for the year 2022.

OR

Que. 4. Explain Reasons of difference between profit as per Financial Accounting and Cost Accounting. Also draw a Reconciliation Statement with imaginary figures. (15)

SEAT No. _____

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.COM, EXAMINATION :IIIrd SEMESTER

FRI DAY, DATE: 24th February 2023

SESSION: Afternoon, TIME: 14:00 A.M. to 16:00 P.M.

SUBJECT/COURSE CODE: UB03CCOM02, PAPER NO: -

SUBJECT/COURSE TITLE: FUNDAMENTALS OF COST ACCOUNTING

Total Marks:60

નોંધ:જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નોનાગુણદર્શાવે છે.

પ્રશ્ન-૧. પડતર હિસાબી પદ્ધતિ એટલે શું? પડતર હિસાબી પદ્ધતિના લાભો (૧૫)

અને મર્યાદાઓ વર્ણવો.

અથવા

પ્રશ્ન-૧.(અ). વર્ણવો: નાણાકીય હિસાબી પદ્ધતિ અને પડતર હિસાબી પદ્ધતિ વચ્ચેનો

તફાવત. (૦૮)

(બ). ટ્રેક નોંધ લખો: પડતરની પદ્ધતિઓ (૦૭)

પ્રશ્ન-૨.મજૂર ફેરબદલી દર એટલે શું? મજૂર ફેરબદલી દરના કારણો અને ઉપાયો (૧૫)

સમજાવો.

અથવા

પ્રશ્ન-૨.ટ્રેક નોંધ લખો: (૧૫)

(૧).માલ-સામગ્રી અંકુશની ABC પદ્ધતિ.

(૨).માલસામગ્રી ના પ્રકારો.

પ્રશ્ન-૩.એક ઉત્પાદકીય કં. માં ત્રણ ઉત્પાદન વિભાગો A ,B અને C અને બે સેવા વિભાગો (૧૫)

X અને Y છે. કંપનીના રેકર્ડમાંથી નીચેના આંકડા મેળવવામાં આવ્યા છે.

ભાડુઅનેવેરો	રૂ.૮૦,૦૦૦
સામાન્યદીવાબત્તી	રૂ.૧૨,૦૦૦
પરોક્ષમજૂરી	રૂ.૩૦,૦૦૦
પાવર	રૂ. ૨૭,૦૦૦
મશીનરીપરઘસારો	રૂ.૧,૨૦,૦૦૦
પરચૂરણખર્ચા	રૂ.૧,૨૦,૦૦૦

અન્યમાહિતી:.

વિગત	A	B	C	X	Y
રોકેલીજગ્યા (ચો. ફૂટ)	૨,૦૦૦	૨,૫૦૦	૩,૦૦૦	૨,૦૦૦	૫૦૦
લાઈટપોઈન્ટ	૨૦	૩૦	૪૦	૨૦	૧૦
પ્રત્યક્ષમજુરી (રૂ.)	૩૦,૦૦૦	૨૦,૦૦૦	૩૦,૦૦૦	૧૫,૦૦૦	૫,૦૦૦
યંત્રનાએચ.પી.	૯૦	૬૦	૧૦૦	૨૦	-
યંત્રનીકીમત(રૂ.)	૬,૦૦,૦૦૦	૧૨,૦૦,૦૦૦	૧૦,૦૦,૦૦૦	૧,૦૦,૦૦૦	૧,૦૦,૦૦૦
કામનાકલાકો	૬,૦૦૦	૪,૦૦૦	૪,૧૦૦	-	-

સેવા વિભાગ X અને Y ના ખર્ચાઓ નીચે પ્રમાણે ફાળવવાના છે.

વિભાગો	A	B	C	X	Y
વિભાગX	૨૫%	૨૫%	૪૦%	-	૧૦%
વિભાગY	૨૫%	૪૦%	૨૫%	૧૦%	-

જો કાચામાલની પડતર રૂ.૪૦૦, મજુરીની પડતર રૂ.૨૦૦ હોઈ અને બધા વિભાગોમાં અનુક્રમે ૧૦,૧૨ અને ૧૫ કલાક લઈ પસાર થઈ છે તો વસ્તુની કુલ પડતર કેટલી હશે?

અથવા

પ્રશ્ન-૩. નીચેની માહિતી એક યંત્ર અંગેની માર્ચ ૨૦૨૧ ની છે. તેના પરથી યાંત્રિક કલાક (૧૫) દર શોધો.

૧. યંત્રની કિંમત રૂ.૩,૬૦,૦૦૦
૨. ભંગાર કિંમત રૂ.૭૦,૦૦૦ તેના અંદાજિત આયુષ્ય પછી.
૩. અંદાજિત સમારકામ અને જાળવણી ખર્ચ વાર્ષિક રૂ.૧૨,૫૪૦
૪. કારખાનાનું માસિક ભાડું રૂ.૭,૨૫૦
૫. કામદારનો માસિક પગાર રૂ.૧,૦૫૦
૬. આં યંત્રને ચલાવવા માટે કેમિકલ ખર્ચ માસિક રૂ.૧,૮૦૦
૭. માસિક પરોક્ષ ખર્ચાઓ રૂ.૩,૫૦૦
૮. યંત્રનું વીમા પ્રિમિયમ વાર્ષિક ૧ % નાદરે
૯. યંત્રનું અંદાજિત આયુષ્ય- ૨,૦૦,૦૦૦ કલાકો
૧૦. માસિક કામના કલાકો -૨,૦૦૦
૧૧. યંત્ર ગોઠવણીનો સમય -૧૦૦કલાકો
૧૨. પાવર વપરાશ કલાક દીઠ ૫ યુનિટ, પાવરનો દર યુનિટ દીઠ રૂ.૧.૫૦ છે.

૧૩. ચાર કામદારો જે આં મશીન પર કામ કરે છે તે અન્ય બે માશીન પર પણ દયાન આપે છે.

૧૪. આ યંત્ર કારખાનાનો નો ૧/૫ ભાગ રોકે છે.

પ્રશ્ન-૪. નીચેની માહિતી અનુજ લિ.ના હિસાબી ચોપડામાંથી વર્ષ ૨૦૨૧ માટેની મળેલી છે. (૧૫)

પ્રત્યક્ષ માલ-સામાન રૂ.૪,૦૦,૦૦૦

પ્રત્યક્ષ મજૂરી રૂ.૨,૦૦,૦૦૦

કારખાનાના શિરોપરી ખર્ચા રૂ.૨,૦૦,૦૦૦ (૬૦% ચલિત)

ઓફિસ શિરોપરી ખર્ચા રૂ.૧,૨૫,૦૦૦ (૨૦% ચલિત)

વેચાણ શિરોપરી ખર્ચા રૂ.૭૫,૦૦૦ (૬૦% ચલિત)

વેચાણ (૨૦,૦૦૦ એકમો), રૂ.૧૨,૫૦,૦૦૦

વર્ષ ૨૦૨૨ માટેના અંદાજો:

૧) ઉત્પાદન અને વેચાણ ૨૦% થી વધશે.

૨) માલસામાનની પડતર એકમદીઠ રૂ.૧૦ થી વધશે.

૩) કારખાનાના સ્થિર શિરોપરી ખર્ચા રૂ.૨૦,૦૦૦ થી વધશે.

૪) વેચાણ ચલિત ખર્ચા એકમદીઠ રૂ.૨ થી વધશે.

૫) પડતર પર નફાનો દર ૨૫ % રહેશે.

વર્ષ ૨૦૨૧ માટે પડતરનું પત્રક તૈયાર કરો અને વર્ષ ૨૦૨૨ માટે અંદાજીત પડતરનું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન-૪.નાણાકીય હિસાબો અને પડતરના હિસાબો મુજબ નફામાં તફાવત ના (૧૫)
કારણો આપો. અને કાલ્પનિક આંકડા સાથે મેળવણી પત્રક તૈયાર કરો.

—X—

(5)

